

Sulje X

- [Osteoporoosiasiakkaan hoito- ja palveluketju < https://palveluketjut.siunsote.fi/osteoporoosiasiakkaan-hoito-ja-palveluketju/>](https://palveluketjut.siunsote.fi/osteoporoosiasiakkaan-hoito-ja-palveluketju/)
- [Uniapnea-asiakkaan hoito- ja palveluketju < https://palveluketjut.siunsote.fi/uniapnea-asiakkaan-hoito-ja-palveluketju/>](https://palveluketjut.siunsote.fi/uniapnea-asiakkaan-hoito-ja-palveluketju/)
- [Muistipotilaan hoito- ja palveluketju < https://palveluketjut.siunsote.fi/muistipotilaan-hoito-ja-palveluketju/>](https://palveluketjut.siunsote.fi/muistipotilaan-hoito-ja-palveluketju/)
- [Ehkäisevän päihdetyön hoito- ja palveluketju < https://palveluketjut.siunsote.fi/ehkaisevan-paihdeyön-hoito-ja-palveluketju/>](https://palveluketjut.siunsote.fi/ehkaisevan-paihdeyön-hoito-ja-palveluketju/)
- [Saavutettavuusseloste < https://palveluketjut.siunsote.fi/saavutettavuusseloste/>](https://palveluketjut.siunsote.fi/saavutettavuusseloste/)

Muistipotilaan hoito- ja palveluketju

Muistipotilaan hoito- ja palveluketju sisältää omat osiot asiakkaalle ja läheisille sekä ammattilaiselle.

Hoito- ja palveluketjun tavoitteena on tarjota hyödyllistä tietoa asiakkaille ja heidän läheisilleen sekä yhtenäistää muistisairaiden hoitoa ja ammattilaisten työnjakoa Siun soten alueella. Terveystieteiden hoitoketjun tavoitteena on sujuvoittaa muistisairauden oikea-aikaista tunnistamista, hoitoonohjausta, lähetekäytäntöjä ja hoitoa. Hoitoketju perustuu ensisijaisesti Muistisairauksien käypä hoito- suositus (2021) sekä näyttöön perustuvaan lääketieteeseen. Asiakkaan hoito suunnitellaan aina yksilöllisesti.

Perusselvitykset tehdään muistihoidajan vastaanotolla. Työikäisten mahdollisen muistisairauden selvittelyt aloitetaan ensisijaisesti työterveyshuollossa.

Muistihoidajan tutkimusten jälkeen hoidonpöytäkirja toteutuu Siun sotessa siten, että alle 75-vuotiaiden asiakkaiden selvitykset jatkuvat perusterveyshuollossa ja neurologian poliklinikalla. Yli 75-vuotiaat asiakkaat tutkitaan Siun soten geriatrialla muistipotilainkiloilla. Geriatrialle voidaan harkinnan mukaan ohjata myös 70 - 75 -vuotiaita asiakkaita. Säännöllisen kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden muistiongelmia selvitetään kotihoidossa.

[Ennaltaehkäisy ja tunnistaminen](#)[Tutkimukset](#)[Hoito](#)[Seuranta](#)

Muistipotilas kotihoidossa

1 Ennaltaehkäisy ja tunnistaminen

Muistisairauksien ennaltaehkäisy on kaikkien tehtävä. Muokkaamalla riskiryhmässä olevien henkilöiden elintapoja terveellisemmiksi voidaan ennaltaehkäistä muistihäiriöiden syntymistä (FINGER-toimintamalli). Muistisairauksien ennaltaehkäisy tulisi integroida muuhun ennaltaehkäisevään toimintaan esim. perusterveydenhuollon ja työterveyshuollon vastaanottopalveluissa (diabetes, verenpaine, tupakoinnin lopettaminen jne.)

Asiakas ja läheinen

Muistihäiriöiden tunnistaminen

Jos olet huolissasi omasta tai läheisen arkielämää haittaavasta muistin heikentymisestä, ota yhteyttä Siun soten muistihoitajaan. Kotihoidon asiakkaana ota yhteyttä kotihoidon työntekijään.

[ALUEELLISTEN MUISTIHOITAJIEN YHTEYSTIEDOT <](https://www.siunsote.fi/muistihoitaja)

[https://www.siunsote.fi/muistihoitaja>](https://www.siunsote.fi/muistihoitaja)

[MITÄ TEEN, KUN EPÄILEN MUISTISAIRAUTTA \(KÄYPÄ HOITO\) <](https://www.kaypahoito.fi/nix01591)

[https://www.kaypahoito.fi/nix01591>](https://www.kaypahoito.fi/nix01591)

[MUISTISAIRAUDET \(MUISTILIITTO\) <](https://www.muistiliitto.fi/fi/muistisairaudet/muistihairiot-ja-sairaudet/muistisairaudet)

[https://www.muistiliitto.fi/fi/muistisairaudet/muistihairiot-ja-sairaudet/muistisairaudet>](https://www.muistiliitto.fi/fi/muistisairaudet/muistihairiot-ja-sairaudet/muistisairaudet)

[MUISTIHÄIRIÖT JA DEMENTIA \(TERVEYSKIRJASTO\) <](https://www.terveyskirjasto.fi/dlk00706)

[https://www.terveyskirjasto.fi/dlk00706>](https://www.terveyskirjasto.fi/dlk00706)

[MUISTI \(TERVEYSKYLÄ.FI\) < https://www.terveyskyla.fi/aivotalo/aivot-ja-toimintakyky/muisti>](https://www.terveyskyla.fi/aivotalo/aivot-ja-toimintakyky/muisti)

Ammattilainen

Muistiongelmien tunnistaminen on kaikkien tehtävä. Kun asiakas, omainen tai työntekijä huomaa muistihäiriön, hänen tulee ottaa yhteyttä oman alueen muistihoitajaan tai työkäisten kohdalla ensisijaisesti työterveyshuoltoon.

Siun soten työntekijät laittavat viestin muistihoitajalle (Tiedoksi- PTH - muistihoitaja) tai antavat asiakkaalle muistihoitajan yhteystiedot. Säännöllisen kotihoidon asiakkaiden muistiongelmia selvitetään kotihoidossa. Muistisairauksien diagnostisia selvittelyitä tehdään myös kuntoutusosastoilla, vanhuspsykiatrian osastolla sekä neurologian ja vanhuspsykiatrian poliklinikoilla.

Muistihoitajan vastaanotolla tarkennetaan muistihäiriöön liittyviä tekijöitä, tehdään tavallisimmat muistisairauksien seulontatestit mm. MMSE, CERAD, GDS-15, BDI ja selvitetään yleistä terveydentilaa (mm. verenpaine, ortostaattinen verenpaine, pituus ja paino) sekä arkiselviytymistä ja omatoimisuutta (esim. PADL ja IADL, voidaan käyttää myös Barthelin indeksiä tai ADCS-ADL haastattelua), haastatellaan potilasta ja omaisia (muistikysely ja läheiskysely). Kirjaaminen HOI-PTH -lomakkeelle.

[Muistiongelmien tunnistaminen < https://www.kaypahoito.fi/nix01591>](https://www.kaypahoito.fi/nix01591)
(Ohje asiakkaille ja läheisille, Käypä hoito.fi)

[Muistioireisen hoitoonohjaus < https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Muistioireisen-hoitoonohjaus.pdf>](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Muistioireisen-hoitoonohjaus.pdf)

[MUISTISAIRAUDET \(KÄYPÄ HOITO.FI\) < https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#s6>](https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#s6)

[FINGER-TOIMINTAMALLI < https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/finger-tutkimushanke/finger-toimintamalli>](https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/finger-tutkimushanke/finger-toimintamalli)

[ALUEELLISTEN MUISTIHOITAJIEN YHTEYSTIEDOT <
https://www.siunsote.fi/muistihoitaja>](https://www.siunsote.fi/muistihoitaja)

2 Tutkimukset

Asiakas ja läheinen

Ensikäynnillä muistihoitaja haastattelee sinua ja läheistäsi, tekee toimintakyvyn kartoituksen, erilaisia kyselyjä sekä muistitestit. Lisäksi mitataan verenpaine, pituus ja paino.

Jos tutkimusten tulos on lievästi poikkeava, muistihoitaja tekee sinulle uusintatutkimuksen 10 - 12 kuukauden kuluttua.

Jos tutkimustulos on poikkeava, sinut lähetetään lisätutkimuksiin:

Jos olet alle 75-vuotias varaa aika terveystieteiden vastuuosastolle tai ota yhteyttä omaan työterveyshuoltoon.

Jos olet yli 75-vuotias, muistipoliklinikan geriatri tekee suunnitelman jatkohoidostasi. Se voi olla tarpeen mukaan seuranta, lähettäminen pään kuvantamistutkimukseen, laboratoriotutkimuksiin tai suoraan geriatriin vastuuosastolle.

[TERVEYSASEMIEN YHTEYSTIEDOT <
https://www.siunsote.fi/terveysasemien-
vastaanotot#Terveysasemienyhteystiedot>](https://www.siunsote.fi/terveysasemien-vastaanotot#Terveysasemienyhteystiedot)

Ammattilainen

Hoidonporrastus

Alle 75-vuotiaat asiakkaat ohjataan muistihoitajan perusselvitysten jälkeen arvioon terveystieteiden vastuuosastolle. Lääkäri tekee lähetteen neurologian pkl:lle. Muiden erikoisalojen potilaista tehdään konsultaatiopyyntö neurologialle tai geriatriseen osaamiskeskukseen.

Yli 75-vuotiaat asiakkaat tutkitaan Siun soten geriatrisella muistipoliklinikalla. Geriatrille voidaan harkinnanvaraisesti ohjata myös 70-75-vuotiaita moniongelmaisista asiakkaita tai joilla muistisairaus vaikuttaa lähtökohtaisesti vaikeammalta. Kirjaaminen

GER- tai NEU-lehdelle erikoisalan mukaan. Erityisesti työikäisten ja nuorempien muistipotilaiden tutkimisessa tarvitaan lisätutkimuksia.

[GERIATRINEN MUISTIPOLIKLINIKKA < https://www.siunsote.fi/geriatrinen-kuntoutus>](https://www.siunsote.fi/geriatrinen-kuntoutus)

[LISÄTUTKIMUKSET \(KÄYPÄ HOITO.FI\) < https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#s9>](https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#s9)

Lääkärin vastaanotolla

Muistisairauksien diagnostisessa selvittelyssä on tavoitteena

- o löytää parannettavissa olevia syitä (spesifistä hoitoa edellyttävät tilat kuten masennus)
- o tunnistaa tyypilliset, tavallisimmat muistisairaudet ja erikoisosaamista vaativat tilanteet (esim. [NPH < https://www.terveysportti.fi/apps/ltk/ykt00881?search=NPH>](https://www.terveysportti.fi/apps/ltk/ykt00881?search=NPH)) sekä
- o löytää toimintakykyä ja kognitiota toissijaisesti heikentäviä tekijöitä

Diagnostiikan kulmakivenä ovat perusselvitykset. Muistioireen lisäksi perusterveydenhuollossa selvitetään yleinen terveydentila, mieliala, sairaushistoria, lääkitys ja tehdään kliininen tutkimus (sisältää suppean neurologisen tutkimuksen) ja ohjelmoida muistilaboratoriokokeet. Kirjaukset potilasasiakirjoihin tehdään YLE -lehdelle. Työterveyshuolloissa on omat toimintamallinsa.

Tutkimusohje:

[Ortostaattinen verenpaine ja muistilaboratoriokokeet < https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Ortostaattinen-verenpaine-ja-muistilaboratoriotutkimukset.pdf>](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Ortostaattinen-verenpaine-ja-muistilaboratoriotutkimukset.pdf)

[MUISTIOIREIDEN PERUSSELVITYKSET \(KÄYPÄ HOITO\) < https://www.kaypahoito.fi/khi00016>](https://www.kaypahoito.fi/khi00016)

MUISTIOIREIDEN PARANNETTAVISSA OLEVAT SYYT (KÄYPÄ HOITO) < <https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#T5>>

MUISTISAIRAUKSIEN DIAGNOSTISET KRITTEERIT JA POTILASOHJEET (KÄYPÄ HOITO) < <https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#T8>>

Kuvantaminen

Aivojen kuvantaminen tehdään Siun soten kuvantamispalveluissa erikoissairaanhoidon röntgenosastolla. Iäkkäillä asiakkaille tehdään ensisijaisesti CT-tutkimus, nuoremmilla aivoston MRI. Aivojen kuvantamisesta neuvotellaan geriatrin tai neurologin kanssa. Tulokset asiakkaalle kertoo erikoislääkäri vastaanotolla.

Ilomantsin, Juuan, Nurmeksen, Lieksan, Kiteen ja Tohmajärven, Rääkkylän ja Heinäveden asiakkaat voivat käydä samana päivänä aivojen kuvantamisessa ja geriatrin vastaanotolla (ensikäynti) Siilaisen terveysaseman muistipoliklinikalla.

AIVOJEN KUVANTAMINEN (KÄYPÄ HOITO) < <https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#A4>>

Muistipoliklinikat

Geriatrisella ja neurologisella muistipoliklinikalla selvitetään diagnoosi ja arvioidaan toimintakykyluokka (ADL, IADL, Barthel, CDR tai GDS-FAST)

Toimintakyvyn arviointi:

[IADL < <https://www.terveysportti.fi/apps/dtk/tmi/article/tmm00031/search/iadl>>](https://www.terveysportti.fi/apps/dtk/tmi/article/tmm00031/search/iadl) (Toimia-tietokanta)
[Barthel < \[https://terveysportti.mobi/dtk/hpt/avaa?p_artikkeli=tmm00084\]\(https://terveysportti.mobi/dtk/hpt/avaa?p_artikkeli=tmm00084\)>](https://terveysportti.mobi/dtk/hpt/avaa?p_artikkeli=tmm00084) (Toimia-tietokanta)
[CDR < <https://www.kaypahoito.fi/nix00522>>](https://www.kaypahoito.fi/nix00522) (Käypä hoito)
[GDS-FAST <](#)

<https://www.kaypahoito.fi/xmedia/nix/hoi50044l.pdf>> (Käypä hoito)

Lomakkeet:

[ADL-lomake < https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Siun-sote_GER_LOMAKE_Muistipoliklinikka_paivittaisten-toiminojen-arviointi-1.pdf](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Siun-sote_GER_LOMAKE_Muistipoliklinikka_paivittaisten-toiminojen-arviointi-1.pdf)> (tulostettava Siun soten lomake)

3 Hoito

Asiakas ja läheinen

Diagnoosi ja hoito

Sinulle varataan aika muistipoliklinikalle lääkärin ja muistihoitajan vastaanotolle. Käynnillä lääkäri asettaa sinulle diagnoosin ja määrää tarpeidesi mukaisen lääkityksen. Sinulle tehdään myös kuntoutus- ja palvelusuunnitelma, joka tarvittaessa kattaa terveys- ja hoitosuunnitelman.

Halutessasi voit myös ilmaista hoitotahtosi, joka kirjataan potilas- ja asiakastietoihisi. Voit tulostaa hoitotahtolomakkeen alla olevasta linkistä.

[Hoitotahtolomake \(< https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Hoitotahtolomake.pdf](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Hoitotahtolomake.pdf)> tulostettava Siun soten lomake)

[HOITO-, KUNTOUTUS- ja PALVELUSUUNNITELMA \(KÄYPÄ HOITO\) < https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#T19](https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#T19)

TIETOA HOITOTAHDOSTA JA SEN TEKEMISESTÄ

Ammattilainen

Diagnoosi ja hoito

Diagnoosin asettamisen ja toimintakykyarvion jälkeen aloitetaan oireenmukainen kohdennettu lääkitys ja laaditaan yksilöllinen hoito- ja kuntoutussuunnitelma. Suunnitelma sisältää tarvittaessa

kannanoton erityiskysymyksiin (ajoterveys, edunvalvonta, aselupa, hoitotahto, etuudet). Siinä otetaan kantaa myös oheissairauksien hoitoon.

Asiakas ohjataan tarvittaessa lisätutkimuksiin. Kaikille ikäryhmille järjestetään sopeutumisoljennusta (mm ensitietopäivät ja starttikurssi) yhteistyössä Pohjois-Karjalan Muisti ry:n kanssa.

Ohjeet ja lomakkeet:

[Terveys- ja hoitosuunnitelman kirjaaminen <](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Terveys-ja-hoitosuunnitelman-tekeminen.pdf)

[https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Terveys-ja-hoitosuunnitelman-tekeminen.pdf)

[content/uploads/2022/08/Terveys-ja-hoitosuunnitelman-tekeminen.pdf>](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Terveys-ja-hoitosuunnitelman-tekeminen.pdf)

[Hoitotahtolomake < https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Hoitotahtolomake.pdf)

[content/uploads/2022/08/Hoitotahtolomake.pdf>](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Hoitotahtolomake.pdf) (tulostettava Siun soten lomake)

[MUISTISAIRAUKSIEN LÄÄKEHOITO \(KÄYPÄ HOITO\) <](https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#s18)

[https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#s18>](https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#s18)

[HOITO-, KUNTOUTUS- JA PALVELUSUUNNITELMA \(KÄYPÄ HOITO\)](https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#T19)

[< https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#T19>](https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#T19)

[POHJOIS-KARJALAN MUISTI RY <](https://www.muistiliitto.fi/fi/tuki-ja-palvelut/muistiyhdistys-lahellasi/muistiyhdistykset/pohjois-karjalan-muisti)

[https://www.muistiliitto.fi/fi/tuki-ja-palvelut/muistiyhdistys-lahellasi/muistiyhdistykset/pohjois-karjalan-muisti>](https://www.muistiliitto.fi/fi/tuki-ja-palvelut/muistiyhdistys-lahellasi/muistiyhdistykset/pohjois-karjalan-muisti)

[TIETOA HOITOTAHDOSTA JA SEN TEKEMISESTÄ <](https://www.siunsote.fi/hoitotahto)

[https://www.siunsote.fi/hoitotahto>](https://www.siunsote.fi/hoitotahto)

[SIUN SOTEN PALLIATIIVINEN KESKUS <](https://www.siunsote.fi/palliatiivinen-hoito)

[https://www.siunsote.fi/palliatiivinen-hoito>](https://www.siunsote.fi/palliatiivinen-hoito)

Muistisairauksien käytösoireet

Lähes kaikilla muistisairailta on jossakin muistisairauden vaiheessa oireita, jotka ilmenevät käyttäytymisen muutoksena. Käytösoireiden hoitovastuu on pääsääntöisesti hoitavassa yksikössä.

Tarvittaessa voi konsultoida geriatria, neurologia tai vaikeissa käytösoireissa psykiatrian yksikköitä.

Vaikeissa käytösoireissa voidaan joutua turvautumaan mielenterveystieteen mukaiseen tahdosta riippumattomaan hoitoon. Käytösoireiden arvioinnissa tulee ensisijaisesti kiinnittää huomio niiden ilmaantumisen mahdollisiin syihin. Käytösoireita tulee arvioida systemaattisesti apuvälineitä (esim. CMAI) käyttäen.

Hoito on ensisijaisesti lääkkeetöntä. Tarvittaessa sairaalahoitoa voidaan toteuttaa Siilaisen sairaalassa geriatrisella arviointi- ja kuntoutusosastolla tai vanhuspsykiatrian osastolla. Joissakin tapauksissa myös terveyskeskusten vuodeosastoilla.

MUISTISAIRAUKSIEN KÄYTÖSOIREET JA NIIDEN HOITO (KÄYPÄ HOITO) < <https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#s24>>

CMAI (COHEN MANSFIELDIN LEVOTTOMUUSASTEIKKO) < https://www.terveysportti.fi/xmedia/ykt/Cohen_Mansfield_levottomuusasteikko_A4_72ppi_091209_ah.pdf>

TAHDOSTA RIIPPUMATON HOITO (TERVEYSPORTTI) < <https://www.terveysportti.fi/apps/ltk/article/ykt00864?search=tahdosta%20riippumaton%20hoito>>

SIILAISEN KUNTOUTUSOSASTO < <https://siunsote.sharepoint.com/sites/Terapia/SitePages/Osastokuntoutus.aspx>>

Elämän loppuvaiheen hyvä hoito

Muistisairauden loppuvaiheen hoito toteutuu useimmiten pitkäaikaishoidossa. Siun soten alueella pitkäaikaishoitoa tarjoavat perushoivapalveluja (tehostettu palveluasuminen) tuottavat sekä omat että ostopalveluyksiköt. Etenevät muistisairaudet johtavat kuolemaan. Tehostetun palveluasumisen asukkaista suurin osa on muistisairaita, joiden hyvästä elämän loppuvaiheen hoidosta tulee huolehtia.

Hoitovastuu elämän loppuvaiheen hoidosta on ensisijaisesti perusterveydenhuollon lääkäreillä, jotka vastaavat alueensa perushoivapalveluiden asukkaiden lääketieteellisestä hoidosta. Geriatrisen osaamiskeskuksen ja/tai palliatiivisen keskuksen asiantuntijoita voi konsultoida.

Ennen asukkaan tehostettuun palveluasumiseen siirtymistä on ajoissa selvitettävä hoitotahto sekä laadittava terveys- ja hoitosuunnitelma. Suunnitelmaa on tarkistettava sairauden edetessä.

Lomakkeet:

[Hoitotahtolomake < https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Hoitotahtolomake.pdf >](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Hoitotahtolomake.pdf) (tulostettava Siun soten lomake)

[TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN \(SIUN SOTE\) < https://siunsote.sharepoint.com/sites/Perhe-ja-sosiaalipalvelut/SitePages/Tehostettu-palveluasuminen.aspx >](https://siunsote.sharepoint.com/sites/Perhe-ja-sosiaalipalvelut/SitePages/Tehostettu-palveluasuminen.aspx)

[ELÄMÄN LOPPUVAIHEEN HOITO \(VALVIRA\) < https://www.valvira.fi/terveydenhuolto/hyva-ammatinharjoittaminen/elaman_loppuvaiheen_hoito >](https://www.valvira.fi/terveydenhuolto/hyva-ammatinharjoittaminen/elaman_loppuvaiheen_hoito)

4 Seuranta

Asiakas ja läheinen

Jos olet alle 75-vuotias

Hoitosi aloitetaan neurologian poliklinikalla. Seuranta toteutetaan alkuun neurologian poliklinikalla. Tämän jälkeen seuranta siirretään neurologin arvion perusteella geriatrisen osaamiskeskuksen muistipoliklinikalle.

Muistiasioissa yhteyshenkilösi on oman alueesi muistihoitaja, johon voit olla tarvittaessa yhteydessä.

[ALUEELLISTEN MUISTIHOITAJIEN YHTEYSTIEDOT < https://www.siunsote.fi/muistihoitaja >](https://www.siunsote.fi/muistihoitaja)

Jos olet yli 75-vuotias

Muistihoitaja soittaa sinulle 3 - 4 viikon kuluttua yhteisvastaanotosta. 6 kk jälkeen lääkehoidon aloittamisesta saat kutsun muistihoitajan vastaanotolle. Sinut kutsutaan vuoden seurantakäynnille geriatriselle poliklinikalle. Jatkossa seurantakäyntisi toteutuvat henkilökohtaisen palvelu- ja kuntoutussuunnitelman mukaisesti.

Muistiasioissa yhteyshenkilösi on oman alueesi muistihoitaja, johon voit olla tarvittaessa yhteydessä.

[Kotihoidossa olevan asiakkaan seuranta](#)

ALUEELLISTEN MUISTIHOITAJIEN YHTEYSTIEDOT <
<https://www.siunsote.fi/muistihoitaja>>

Ammattilainen

Neurologialla tutkittujen ja diagnosoitujen alle 75-vuotiaiden asiakkaiden hoito ja seuranta jatkuu yleensä 6 - 12 kk ajan neurologian poliklinikalla. Tämän jälkeen hoitovastuu siirtyy geriatriselle muistipoliklinikalle.

Yli 75-vuotiaiden hoitovastuu on geriatrisella muistipoliklinikalla. Säännöllisen kotihoidon asiakkaiden seuranta toteutuu kotihoidossa ja tarvittaessa geriatrisella muistipoliklinikalla.

Geriatrisella muistipoliklinikalla seuranta toteutuu seuraavasti:

- o 3-4 viikon kuluttua diagnoosista (tarvittaessa myös 3 kk kuluttua) muistihoitajan puhelinkontakti asiakkaaseen tai omaiseen
- o 6 kk:n kuluttua diagnoosista käynti muistihoitajan vastaanotolla tai muistihoitajan kotikäynti.
- o Vuoden seurantakäynti geriatrisella muistipoliklinikalla tarvittaessa myös geriatrin vastaanotolla. Geriatrien seurantakäyntejä tehdään myös etävastaanottona.

Jatkossa seurantakäynnit toteutuvat asiakkaan henkilökohtaisen kuntoutus- ja palvelusuunnitelman mukaisesti geriatrisella muistipoliklinikalla ja/tai kotihoidossa.

Työohjeet:

[Seurantasoihto lääkehoidon aloituksen jälkeen](#)
[Seurantakäynnin sisältö < https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Seurantakaynnin-sisalto.pdf >](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Seurantakaynnin-sisalto.pdf)

Muistiasiakas kotihoidossa

1 Ennaltaehkäisy ja tunnistaminen

Ennaltaehkäisy

Muistisairauksien ennaltaehkäisy on kaikkien tehtävä. Muokkaamalla riskiryhmässä olevien henkilöiden elintapoja terveellisemmiksi voidaan ennaltaehkäistä muistihäiriöiden syntymistä (FINGER-toimintamalli). Muistisairauksien ennaltaehkäisy tulisi integroida muuhun ennaltaehkäisevään toimintaan.

[MUISTISAIRAUDET \(KÄYPÄ HOITO\) < https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#s6 >](https://www.kaypahoito.fi/hoi50044#s6)

[FINGER-TOIMINTAMALLI < https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/finger-tutkimushanke/finger-toimintamalli >](https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/finger-tutkimushanke/finger-toimintamalli)

2 Tutkimukset

Tutkimukset kotihoidossa

Kotihoidon työntekijä tekee asiakkaalle tarvittavat haastattelut ja testit.

Jos tulos on lievästi poikkeava, hoitaja tekee asiakkaalle uudet testit 10 - 12 kk kuluttua.

Jos tulos on poikkeava eli tarvitaan lisätutkimuksia, hoitaja tekee lähetteen verikokeisiin. Kotihoidon tai muistipoliklinikan lääkäri tekee

jatkosuunnitelman (mm pään tietokone- tai magneettikuvaus).

Muistisairauksien seulontatestit:

IADL <

<https://www.terveysportti.fi/apps/dtk/tmi/article/tmm00031/search/iadl> > (Toimia-tietokanta)

Barthel < [https://terveysportti.mobi/dtk/hpt/avaa?](https://terveysportti.mobi/dtk/hpt/avaa?p_artikkeli=tmm00084)

[p_artikkeli=tmm00084](https://terveysportti.mobi/dtk/hpt/avaa?p_artikkeli=tmm00084) > (Toimia-tietokanta)

CDR < <https://www.kaypahoito.fi/nix00522> > (Käypä hoito.fi)

GDS-FAST < <https://www.kaypahoito.fi/xmedia/nix/hoi50044l.pdf> >

(Käypä hoito.fi)

MMSE <

<https://www.terveysportti.fi/apps/dtk/tmi/article/tmm00091/search/muisti> > (Terveysportti)

CERAD < <https://www.kaypahoito.fi/sll12038> > (Käypähoito.fi)

GDS-15 <

<https://www.terveysportti.fi/apps/dtk/tmi/article/tmm00087/search/gds-15> > (Terveysportti)

Toimintakyvyn arviointi < <https://www.kaypahoito.fi/nix00522> > (Käypä hoito.fi)

ADCS-ADL haastattelu <

<https://www.terveysportti.fi/apps/ltk/article/nix00513> > (Terveysportti)

ADL-lomake < [https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Siun-)

[content/uploads/2022/08/Siun-sote_GER_LOMAKE_Muistipoliklinikka_paivittaisten-toiminojen-arviointi-1.pdf](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Siun-sote_GER_LOMAKE_Muistipoliklinikka_paivittaisten-toiminojen-arviointi-1.pdf) > (tulostettava Siun soten lomake)

Kyselyt:

Muistikysel < <https://www.terveysportti.fi/xmedia/hoi/hoi50044h.pdf> > y (Terveysportti)

Läheiskysely < <https://www.terveysportti.fi/xmedia/hoi/hoi50044f.pdf> > (Terveysportti)

Työohjeet:

Muistioireisen asiakkaan tutkiminen ja muistisairauden seuranta

kotihoidossa < [https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Muistioireisen-tutkiminen-ja-seuranta.pdf)

[content/uploads/2022/08/Muistioireisen-tutkiminen-ja-seuranta.pdf](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Muistioireisen-tutkiminen-ja-seuranta.pdf) >

Ortostaattinen verenpaine ja muistilaborioritutkimukset <

[https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Ortostaattinen-verenpaine-ja-)

[content/uploads/2022/08/Ortostaattinen-verenpaine-ja-muistilaborioritutkimukset.pdf](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Ortostaattinen-verenpaine-ja-muistilaborioritutkimukset.pdf) >

3 Diagnoosi ja hoito

Diagnosointi ja hoito kotihoidossa

Muistipoliklinikan lääkäri tai muistisairauksiin perehtynyt yleislääkäri tekee diagnoosin ja aloittaa tarvittavan lääkityksen. Tarvittaessa hän voi konsultoida geriatria tai neurologia.

Ohjeet ja lomakkeet:

[Terveys- ja hoitosuunnitelman kirjaaminen <](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Terveys- ja hoitosuunnitelman kirjaaminen < https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Terveys- ja hoitosuunnitelman tekeminen.pdf >)

<https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Terveys- ja hoitosuunnitelman tekeminen.pdf >>

[Hoitotahtolomake < https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Hoitotahtolomake.pdf >](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-content/uploads/2022/08/Hoitotahtolomake.pdf >) (tulostettava Siun soten lomake)

[TIETOA HOITOTAHDOSTA JA SEN TEKEMISESTÄ < https://www.siunsote.fi/hoitotahto >](https://www.siunsote.fi/hoitotahto >)

4 Seuranta

Seuranta kotihoidossa

3 - 4 viikon kuluttua lääkehoidon aloittamisesta kotihoidon hoitaja arvioi lääkkeen sopivuuden ja käytön onnistumisen. Jos lääkityksestä on ollut haittoja, kotihoidon lääkäri arvioi tilanteen.

6 kuukauden kuluttua lääkehoidon aloittamisesta kotihoidossa tehdään lääkityksen vastearvio.

Vuoden kuluttua lääkityksen aloittamisesta kotihoidon hoitaja tekee uudelleen asiakkaalle haastattelut ja testit. Kotihoidon lääkäri katsoo tulokset. Tarvittaessa kotihoidon vastuulääkäri voi konsultoida geriatria tai neurologia.

Työryhmä

Pentti Saarinki, ylilääkäri, palvelupäällikkö, geriatrinen osaamiskeskus

Siru Siimes, muistihoitaja, tiimivastaava, geriatrinen osaamiskeskus

Anna Maija Saukkonen, apulaisylilääkäri, neurologian klinikka

Antti Liuska. ylilääkäri palvelupäällikkö, psykiatrinen klinikkaryhmä

Leena Surakka apulaisylilääkäri, palliatiivinen keskus

Päivitetty 5/2022

Löysitkö hoito- ja palveluketjusta etsimäsi tiedon?

- ✎ [Muokkaa Muistipotilaan hoito- ja palveluketju < https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-admin/post.php?post=987&action=edit>](https://palveluketjut.siunsote.fi/wp-admin/post.php?post=987&action=edit)

© 2023 [Siun sote palveluketjut < https://palveluketjut.siunsote.fi/>](https://palveluketjut.siunsote.fi/)